

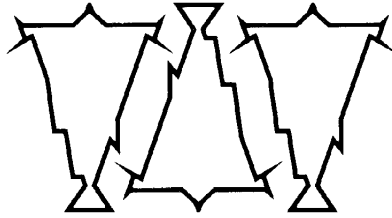
*Ársskýrsla Byggðasafns Vestfjarða
árið 2005*

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

Byggðasafni Vestfjarða skipuð stjórn

Það bar helst til tíðinda á árinu að Byggðasafni Vestfjarða var skipuð stjórn á nýjan leik eftir að hafa verið án stjórnar allt síðan sveitarfélög á svæðinu sameinuðust fyrir allmörgum árum og runnu saman í Ísafjarðarbæ. Ný stjórn er skipuð af fulltrúum Ísafjarðarbæjar, Bolungarvíkurkaupstaðar og Súðavíkur. Stjórnina skipa þau: Guðfinna Hreiðarsdóttir formaður, fulltrúi Ísafjarðarbæjar, Dagbjört Hjaltadóttir, fulltrúi Súðavíkur, og Magnús Ólafs Hansson, fulltrúi Bolungarvíkurkaupstaðar.

Starfsemi

Starfsemi Byggðasafns Vestfjarða var í grófum dráttum á þann veg að fastir starfsmenn Byggðasafnsins voru 2, Jón Sigurpálsson forstöðumaður og Björn Baldursson. Yfir sumartímamann voru ráðnir 2 starfskraftar til að sinna yfirsetu og aðstoð í safni, þær Eygló Valdimarsdóttir og Þórunn Elíasdóttir.

Lagður var sími inn í Turnhúsið og var leigður posi til að hægt væri að taka kort, með hliðsjón af því að fólk er æ sjaldnar með reiðufé á sér.

Safnið opnaði formlega 1. júní og var opið alla virka daga frá 10-17 og um helgar 13-17, en um helgar í júlí og ágúst frá 10-17. Mörg skemmtiferðaskip komu til Ísafjarðar í ár, eða alls um 19 skip, og af þeim voru 13 skip sem buðu upp á rútuferðir í safnið. Af þessum 13 skipum komu 2336 gestir af ýmsum þjóðernum. Auk þess kom lausaumferð af hinum skipunum, þannig að ljóst er að komur skemmtiferðaskipa til Ísafjarðar eru gríðarlegt hagsmunamál fyrir Byggðasafnið.

Í júní var haldið stutt námskeið fyrir leiðsögumenn á svæðinu, þar sem þeir nutu leiðsagnar Jóns Sigurpálssonar um safnið í Neðsta og þar sem þeir voru fræddir um hina merkilegu sögu Neðstakaupstaðar sem verslunarstaðar og sögu húsanna sem þar eru og vakti þetta námskeið mikla ánægju meðal þeirra sem það sátu.

Aðsókn að safninu var í dræmara lagi eins og gerðist víðast hvar á landinu í sumar, eða alls um 4800 gestir. Auk þess má reikna með að allt að 1000 manns hafi séð sýningar safnsins sem voru settar upp á árinu.

Saltfiskur var verkaður á reitum safnsins í sumar sem fyrr og hann seldur. Unglingar frá vinnuskóla Ísafjarðarbæjar unnu hjá safninu við útbreiðslu fiskjarins, og ýmiskonar viðhaldsvinnu.

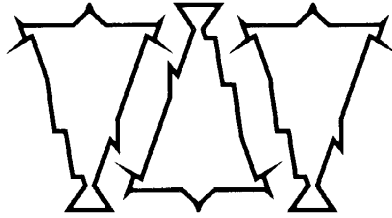

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

Nýr og glæsilegur 65 blaðsíðna safnvísir leit dagsins ljós í vor, þar sem farið er vítt yfir sjávarútveg vestfirðinga fyrir á árum. Guðfinna Hreiðarsdóttir sagnfræðingur tók að sér að ritstýra bæklingnum. Enn sem komið er hann bara á íslensku en full þörf er á því að koma honum út á ensku og jafnvel þýsku, og verður unnið að því. Einnig var gefin út matreiðslubók með nokkrum saltfiskuppskriftum, og fylgir bókinni geisladiskur með lagi eftir Pál Torfa Önundarson, lækni, “Saltfisklagið”, sem hann gaf góðfúslegt leyfi til að fjölfalda og selja með bókinni.

Aðgengi að Turnhúsinu var stórbætt með tilliti til fatlaðra, brúin fyrir framan húsið var breikkuð verulega og má nú segja að þeir sem bundnir eru hjólastólum geti með góðu móti heimsótt safnið, enn sem komið er eingöngu á neðstu hæðina.

Við hellulagningu fyrir framan Tjöruhúsið þar sem rifnar voru upp allar hellur og stækkað það svæði sem er hellulagt, þurfti að taka upp hluta af járnbrautarteinunum. Voru þeir síðan endurnýjaðir þ.e. timburverk og undirstöður frá Tjöruhúsi og út á enda sunnan til. Endurnýjun til norðurs bíður næsta árs.

Þó það komi ekki rekstri Byggðasafnsins beint við þá má geta þess að hjónin Magnús Hauksson og Ragnheiður Halldórsdóttir, ráku sem fyrr veitingastað í Tjöruhúsinu, þar sem hægt var að fá kaffi og meðlæti, og hina ýmsu fiskrétti auk þess sem hægt var að fá þar vínföng með mat. Það gefur staðnum óneitanlega aukinn sjarma að geta skoðað safnið í rólegheitum, tyllt sér síðan niður á notalegt kaffihús, fengið sér kaffisopa, lesið blöðin, og rabbað saman.

Saltfiskkvöld voru haldin nokkur í Tjöruhúsinu í sumar, og njóta þau sívaxandi vinsælda, og eru orðin fastur þáttur í ísfirskri menningarflóru, þar sem fer saman lifandi tónlist, framandi saltfiskréttir, og skemmtilegt fólk.

Sýningar

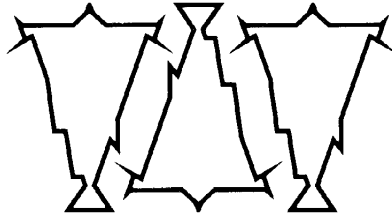
- Um páskaleytið var sett upp skíðasýning í gönguskíðaskálanum á Seljalandsdal í tengslum við skíðaviku, og voru sett upp til sýnis ýmis afbrigði af gönguskíðum, allt frá því fyrir aldamótin 1900, og til okkar daga. Auk þess voru sett upp plaköt með upplýsingum um sögu gönguskíðaiðkunar á Ísafirði.
- Um leið og hið nýja hús Byggðasafnsins var vígt var opnuð í því sýningin “Af norskum rótum” sem var á vegum norska sendiráðsins á Íslandi. Var þar farið yfir sögu norskra húsa á Íslandi og áhrif þeirra á íslenska byggingalist.
- Um sama leyti var opnuð sýningin “Í hlutanna eðli” í Turnhúsinu, þar sem sýnd voru verk 5 myndlistarmenntaðra safnvarða sem starfa vítt og breitt um landið og hafa allir starfað að myndlist.
- Í september var opnuð sýning í Safnahúsinu um Kristínu Ólafsdóttur lækni, sem var fyrst kvenna á Íslandi til að útskrifast sem læknir. Sú sýning var samstarfsverkefni allra safna í Safnahúsinu.

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

- Í tilefni af 100 ára afmæli iðnfræðslu á Ísafirði stóð safnið, í samvinnu við Menntaskólann á Ísafirði fyrir sýningu 2. desember, á gömlum verkfærum og sveinsstykki iðnaðarmanna, auk upplýsingaplakata.
- Ásamt öðrum söfnum í Safnahúsinu Eyrartúni (Gamla sjúkrahúsinu) stóð byggðasafnið fyrir jólasýningu sem opnaði fyrstu helgina í aðventu, og helguð var jólasveinum fyrr og nú.

Bátar

Gestur frá Vigur var sjósettur í maí og var hann á floti í allt sumar. Til stóð að bjóða upp á reglulegar siglingar með gesti safnsins eftir föngum, en vegna ófullnægjandi hafnaraðstöðu varð minna úr því en vænta mátti, en það horfir vonandi til bóta á næsta ári þegar hin nýja bryggja Sæfara verður komin í gagnið. Hún er í fjörunni neðan við safnið og þar verður hægt að taka fólk um borð með góðu móti, og þar fær Gestur aðstöðu til að liggja við bryggju..

Sædís er höfð á floti og stendur til að halda áfram með hana í haust, taka hana upp í slippinn, setja upp möstur, klára að sauma hana upp og ýmislegt fleira. Það er Magnús Alfreðsson sem sér um þær framkvæmdir sem fyrr.

Sótt var um fjárveitingu til Alþingis, til að hefja framkvæmdir við Jóhönnu ÍS- 159 í fyrra en ekkert fé fékkst til verksins í það sinnið, og var reynt aftur í haust. Fyrir liggur að þurfi að endursmíða bátinn að mestu leyti. Í sumar var stýrishúsið tekið af henni, vélin tekin úr, enda ónýtt, og mastur, lestarkarmur og lúga fjarlæggt, því þetta var farið að sliga bátinn.

Samstarfsverkefni Byggðasafns Vestfjarða og Minjasafns Egils Ólafssonar á Hnjóti, um endurgerð Maríu Júlíu BA-36, fyrstu björgunarskútu Íslendinga, er í fullum gangi. Söfnin tvö hafa nú fest kaup á skipinu af Þórsbergi h.f. á Patreksfirði og greitt það að fullu. Kaupverð skipisins er 2,5 milljónir króna. Nú verður unnið að fjármögnun verkefnisins, sem er að koma skipinu í upprunalegt horf eða sem næst því og fá því hlutverk við hæfi. Sú kostnaðaráætlun hljóðar upp á tæpar 70 milljónir samkvæmt úttekt Gunnars Richter skipamiðs, en hægt er að taka þetta í nokkrum áföngum. Vonast er eftir stuðningi opinberra aðila, s.s sjávarútvegsráðuneytis, dómsmálaráðuneytis, samgönguráðuneytis, o.fl. aðila.

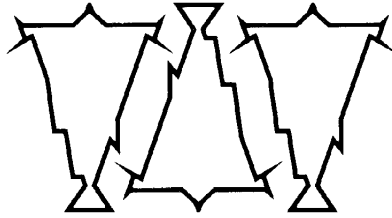

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119

Nýtt safnhús í Neðstakaupstað

Þann 2.júlí s.l. var formlega vígt og tekið í notkun nýtt og glæsilegt geymsluhúsnæði safnsins, þ.e. 1. áfangi nýbyggingar þeirrar sem nú loks hefur litið dagsins ljós, 12 árum eftir að drög að henni voru lögð fram til kynningar 1993. Það var Hjörleifur Stefánsson arkitekt sem teiknaði húsið, og hefur hann séð um teiknivinnu og fylgst með viðgerðum á húsunum í Neðsta frá því að farið var að huga að uppbyggingu þeirra. Hermann Þorsteinsson framkvæmdastjóri Vestfirskra Verktaka, sem unnu verkið, afhenti formanni bygginganefndar táknrænan lykil að húsinu um leið og hann þakkaði gott samstarf. Fjöldi góðra gesta kom á samkomuna, og voru léttar veitingar í boði norska sendiráðsins á Íslandi, í tengslum við sýninguna “Af norskum rótum”.

Nú liggur því fyrir að koma geymslunni í notkun og þarf að fara vinna í því að setja upp hillur og koma upp skráningaraðstöðu í móttöku, til að hægt verði að fara að koma

munum af sundhallarloftinu, þar sem þeir hafa legið undir skemmdum, margir hverjir. Mikið starf er framundan í skrásetningu muna safnsins, og þar sem verið er að flytja í glæsilega geymslu, sem er sérhönnuð til geymslu á fornmunum, með nákvæmum raka og hitastýringarbúnaði, ber að vanda mjög til verka í öllu sem því viðkemur, eins og frekast er unnt.

Óvíst er hvenær ráðist verður í 2. áfanga

hússins, þ.e. þann hluta sem kemur til með að hýsa sýningaraðstöðuna. Unnið var í því í haust að afla fjár til að halda áfram með verkið en það fé sem til var er nú allt þrotið. Talið er að það vanti u.þ.b 80 milljónir króna til að ljúka því sem eftir er. Einar Oddur Kristjánsson þingmaður hafði góð orð um að veittur yrði áframhaldandi styrkur til húsbýggingarinnar, í ræðu sem hann hélt við vígslu hússins. Vonast er til að fjárveitingavaldið sýni rausnarskap í þessu máli, til að þessi nauðsynlega framkvæmd frestist ekki um ókomin ár.

Með þessari nýbyggingu er brotið blað í sögu safnsins, því að allt síðan Byggðasafnið lokaði sýningarsölum sínum á sundhallarloftinu að kröfu eldvarnareftirlits, hefur ekki verið hægt að sýna muni safnsins, aðra en þá sem tengjast sjóminjum, og hafa verið hafðir til sýnis í Turnhúsinu í Neðstakaupstað frá því að það opnaði árið 1989.

Jón Sigurpálsson

Björn Baldursson

BYGGÐASAFN VESTFJARÐA

Turnhúsinu - Neðstakaupstað - Ísafirði

Sími: 456 3291, 456 3293. Netfang: byggðasafn@isafjordur.is

Kennitala 660463-0119